

Dosarul nr. 2rac-282/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu și menținută hotărârea din 9 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 3 martie 2018, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 13 octombrie 2016 orele 03:56 la CTA sat. Lăpușna r-nul Hîncești s-a produs un incendiu în urma căderii firului de cablu electric de tensiune înaltă pe otgonul metalic a cablului de telefonie, ca urmare fiind produs un scurtcircuit, care s-a răspândit în încăperea CTA la regletele de la repartitor și cablurile de distribuire.

Astfel, în rezultatul izbucnirii incendiului a fost pricinuită o pagubă materială stației din sat. Lăpușna r-nul Hîncești în valoare de 7784,43 de lei.

A precizat că SA „Moldtelecom” a comunicat autorităților competente - poliție, serviciul de pompieri, Serviciul Protecției Civile a SSE, ÎM „Gaz Natural Union Finosa” SA, Primăria sat. Lăpușna r-nul Hîncești despre producerea incendiului.

Reprezentanții organelor menționate au participat la întocmirea și semnarea actului de constatare a incendiului și cercetarea la fața locului, fiind constatat că din cauza căderii cablului electric neizolat a liniei aeriene de pe pilon pe cablul de telefonie s-a produs scurtcircuit în rețeaua electrică care au defectat elementele de repartitor a centralei telefonice cablurile de distribuție TPPep 100x2x0,4; TPPzp 20x2x0,4; TPPzp 10x2x0,4.

Potrivit calcului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe linii de cablu de comunicații electronice pentru lichidarea deranjamentului și restabilirea rețelilor de telecomunicații pe linia de cablu plastic suspendat în sat. Lăpușna r-nul Hîncești, au fost cheltuiți 7784,43 de lei

La 10 noiembrie 2016, SA „Moldtelecom” a înaintat în adresa ÎCS „Red Union Fenosa” SA reclamația nr. 01-10-01/12310 cu privire la achitarea benevolă a valorii prejudiciului material cauzat, soluționarea litigiului pe cale amiabilă, care însă nu s-a soldat cu niciun acord.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. f). 9, 512, 514, 572, 1398, 1416 alin. (2) Cod civil, art.17 alin. (4), (5) din Legea nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 privind comunicațiile electronice, pct. 17 din Regulile privind proiecția rețelilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA în beneficiul SA „Moldtelecom” a sumei de 7784,43 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și a sumei de 270 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, iar în total a sumei de 8054,43 de lei.

Prin hotărârea din 9 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată din contul ÎCS „Red Union Fenosa” SA în beneficiul SA „Moldtelecom” suma de 7784,43 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și 270 de lei cu titlu de taxă de stat, în total – 8054,43 de lei.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că operatorul de rețea este obligat să întrețină în stare bună de funcționare rețelele electrice ce-i aparțin, precum și rețelele electrice de întreținerea cărora este responsabil conform prevederilor Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, să efectueze exploatarea și reparația lor în corespundere cu cerințele documentelor normativ-tehnice obligatorii și să respecte normele de securitate.

Totodată, instanțele au notat că obligația de întreținere în stare bună a rețelilor electrice aparține operatorului de rețea, astfel încât, prin neexecutarea corespunzătoare a obligației de întreținere în stare bună de funcționare a rețelilor electrice ce-i aparțin, stabilite prin lege pe seama sa, obligația de a repara prejudiciul cauzat în incendiu incumbă celui care avea obligația de a-l întreține în stare bună de funcționare, adică ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Mai mult, ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu a demonstrat cu probe admisibile și pertinente că izbucnirea incendiului cauzator de prejudicii nu rezultă din neonorarea obligațiilor sale de întreținere a stării bune de funcționare, nu a demonstrat starea bună de funcționare a rețelei electrice și nici faptul că căderea firului neizolat s-ar fi produs ca urmare a încălcării zonei de protecție de către SA „Moldtelecom”, care la materialele cauzei a prezentat proiectul de execuție coordonat.

La 15 mai 2019, ÎCS „Red Union Fenosa” SA, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu a declarat recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a dat o apreciere arbitrară probelor și erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Instanța de apel eronat a aplicat art. 1398 Cod civil (redacția veche), deoarece în materialele cauze nu există probe care ar demonstra comiterea de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA a unei fapte ilicite cu vinovăție.

La fel, instanța de apel eronat a aplicat și art. 1410 Cod civil (redacția veche), neraportând această normă la circumstanțele cauzei și necoroborând-o cu alte norme.

Eronată este și aplicarea pct. 5 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, deoarece conform pct. 1 din Regulament, acest act normativ reglementează alte raporturi decât raporturile în speță.

Totodată, este neîntemeiată și invocarea de către instanța de apel a prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, deoarece în materialele cauzei nu se conține nicio probă care ar demonstra faptul că ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu și-a executat obligațiile prevăzute de această normă.

A mai notat că instanța de apel a făcut trimitere la Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 406 din 25 februarie 2011, fără a invoca vreo normă concretă din acest act normativ și inserând un text, care nu se regăsește în Regulament.

A precizat că la cererea de chemare în judecată a fost anexată încheierea tehnico-incendiară nr. 39 din 27 octombrie 2016 întocmită de Direcția situații excepționale Hîncești, potrivit căreia cauza probabilă a generării incendiului este scurtcircuitul în rețeaua electrică.

În partea descriptivă a încheierii respective a fost examinată rețeaua electrică internă a SA „Moldtelecom” și concluzionat că în această rețea a avut loc un scurtcircuit.

În acest context a evidențiat că ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu este responsabilă de rețeaua electrică a SA „Moldtelecom”, iar asupra unui eventual

raport de cauzalitate între posibila cădere a firului electric (chiar și dacă o asemenea cădere ar fi avut loc) și producerea incendiului, putea să se pronunțe doar un expert în domeniu.

În lipsa unei asemenea concluzii, constatarea instanței de apel că incendiul a avut loc ca urmare a căderii firului electric ce aparține ÎCS „Red Union Fenosa” SA este neîntemeiată, iar probe care ar dovedi faptul că incendiul s-a produs ca urmare a căderii firului electric al ÎCS „Red Union Fenosa” SA peste cablul de telecomunicații al SA „Moldtelecom”, nu se conțin în materialele cauzei.

Având în vedere prevederile art. 1398 Cod civil, a obiectat că niciunul din elementele răspunderii delictuale nu a fost stabilit.

A accentuat că nu există nicio probă care ar demonstra că ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică și ca urmare a acestui fapt s-a rupt firul electric și s-a produs incendiul.

La fel, eronat instanța de apel a aplicat pct. 5 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, or, raportul litigios supus examinării în prezenta cauză nu are ca părți ÎCS „Red Union Fenosa” SA ca operator de rețea, pe de o parte, și SA „Moldtelecom” ca consumator final, pe de altă parte, deoarece presupusul prejudiciu nu a avut loc în cadrul executării obligațiilor rezultate dintr-un contract de furnizare a energiei electrice, ci în cadrul unor relații extracontractuale.

Cu referire la prevederile art. 17 din Legea nr. 1525 din 19 februarie 1998 cu privire la energetică (în vigoare la momentul producerii presupusului prejudiciu), pct. 2 subpct. 1), 7, 8 și 17 lit. a), b), f) din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002, dacă incendiul s-a produs în urma căderii firului electric care ar aparține ÎCS „Red Union Fenosa” SA, rezultă că cablurile de telecomunicații au fost instalate prin intersectarea liniei electrice, adică cu încălcarea zonei de protecție de 2 m.

Argumentul primei instanțe potrivit căruia a fost coordonat proiectul de construire a liniei de telecomunicații, este neîntemeiat. Coordonarea proiectului nu eliberează beneficiarul acestui proiect de obligația de a respecta zona de protecție a liniilor electrice și normele menționate.

Prin coroborarea art. 612, 1410 și 1417 Cod civil (redacția veche), raportând la situația cauzei, rezultă că din moment ce SA „Moldtelecom”, contrar normelor ce reglementează zona de protecție a liniilor electrice, intenționat și-a amplasat cablul de telecomunicații sub linia electrică, intersectând-o, rezultă că ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu poartă răspundere delictuală obiectivă conform art. 1410 Cod civil, iar concluzia instanței de apel în acest sens este neîntemeiată, or, nimeni nu poate invoca propria culpă în susținerea pretențiilor sale.

Din cele menționate rezultă că prima instanță a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Totodată, a obiectat că invocând în calitate de probă actul nr. 663 din 13 octombrie 2016 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice, instanța de apel a pus la baza hotărârii sale o probă administrată cu încălcarea legii.

Reieșind din prevederile pct. 49 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, se constată că întocmirea actului nr. 663 din 13 octombrie 2016 trebuia efectuată în prezența reprezentantului ÎCS „Red Union Fenosa” SA, însă din conținutul actului rezultă că reprezentantul acesteia nu a participat la efectuarea investigației și nici nu a fost înștiințat în acest sens.

Prin urmare, contrar art. 122 alin. (3) CPC, instanța de apel ilegal a admis acest înscris în calitate de probă, situație care a dus la încălcarea dreptului ÎCS „Red Union Fenosa” SA la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Instanța de apel a admis acțiunea în valoarea invocată de intimat, deși calculul prejudiciului a fost efectuat cu încălcarea prevederilor pct. 50 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice și art. 93 pct. 1) Cod fiscal, astfel nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

A învederat că, potrivit legii, în calculul pagubei cauzate SA „Moldtelecom” urmau a fi incluse doar cheltuielile directe, adică costul materialelor și costurile de transport, iar cheltuielile de salarizare, inclusiv asigurările sociale și medicale, nu pot fi considerate, în sensul normelor legale menționate, ca fiind cheltuieli directe, deoarece salariații intimatului nu au fost angajați exclusiv în vederea înlăturării deranjamentului în speță, ci beneficiază de salariu indiferent la care lucrări sunt antrenați.

Totodată, este neîntemeiată calcularea taxei pe valoarea adăugată, or, conform art. 93 pct. 1) Cod fiscal, este impozabilă valoarea mărfurilor livrate, serviciilor prestate, precum și mărfurilor și serviciilor importate. Valoarea prejudiciului cauzat nu se impozitează cu TVA.

Prin urmare, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, pct. 50 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice și art. 93 pct. 1) Cod fiscal.

La 26 iunie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, SA „Moldtelecom” a depus referință la recursul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 11 martie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 148), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 mai 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu, completul Colegiului civil, comercial și

de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Valentin Mocanu împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu